

Vývoj počtu dispenzarizovaných pacientů s alergickou rýmou

VERZE 2026-01.01

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Marek Lichter ¹ , Jiří Jarkovský ¹ , Petr Klika ¹ , Daniel Klimeš ¹ , Jan Mužík ¹ , Martin Komenda ¹ , Ladislav Dušek ¹ ¹ Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Recenzenti:	-
Datum vytvoření dokumentu:	18.07.2025
Datum poslední aktualizace:	18.07.2025
Datum vyjádření pověření pro ochranu osobních údajů UZIS:	27.07.2025
Datum schválení poradou vedení UZIS:	20.02.2026
Typ výstupu:	Otevřená data
ID výstupu:	NR-04-89
Klíčová slova	NRHZS, Národní registr hrazených zdravotních služeb, alergická rýma, vazomotorická rýma, dispenzarizace, nemoci dýchací soustavy
EuroVoc	zdravotní statistika, onemocnění cest dýchacích
Citace:	Lichter M., Jarkovský J., Klika P., Klimeš D., Mužík J., Komenda M., Dušek L. Vývoj počtu dispenzarizovaných pacientů s alergickou rýmou. <i>Národní zdravotnický informační portál</i> [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2026. Dostupné z: http://www.nzip.cz/data/2646-alergicka-ryma-otevrena-data . ISSN 2695-0340.
Datová sada dostupná na:	http://www.nzip.cz/data/2646-alergicka-ryma-otevrena-data
Kontakt:	analzy@uzis.cz

1 Popis datové sady

1.1 Primární cíl

Primárním cílem datové sady je poskytnutí přehledu o počtu dispenzarizovaných pacientů s alergickou rýmou v ČR a krajích od roku 2010. Dispenzarizovaný pacient je pravidelně sledován lékařem v rámci dlouhodobé péče. Dispenzarizace zahrnuje pravidelná vyšetření, kontroly a konzultace s cílem monitorovat zdravotní stav pacienta a předejít komplikacím nebo zhoršení nemoci.

1.2 Základní informace

Cílem této otevřené datové sady je nabídnout přehled o stavu poskytované zdravotní péče a příspěvku k informovanosti zdravotnických a patientských organizací, odborné i laické veřejnosti, místních samospráv a dalších zainteresovaných subjektů.

Datová sada umožňuje sledovat vývoj péče v čase – data jsou členěna podle roku, ve kterém byl pacientovi vykázan léčivý přípravek, a podle územních jednotek. Data jsou k dispozici od roku 2010. Hodnoty jsou vyjádřeny jako unikátní počty pacientů za kalendářní rok (UOP).

1.3 Interpretace a informační hodnota

Absolutní počty podávají základní přehled o dispenzarizovaných pacientech na území ČR a v krajích.

1.4 Informační limity

Dispenzarizovaný pacient je definován základě vykázaného léčivého přípravku a vykázané diagnózy. Pacient musí mít nejméně jedenkrát v daném kalendářním roce vykázan některý z následujících léčivých přípravků (ATC klasifikace): Fenylefrin, Kyselina chromoglykanová, Levokabastin, Azelastin, Beklometason, Budesonid, Flutikason, Mometason, Triamcinolon, Flutikason-furoát, Flutikason-kombinace, Pseudoefedrin-kombinace, Dimetinden, Cetirizin, Levocetirizin, Cyproheptadin, Ketotifen, Fexofenadin, Desloratadin, Rupatadin, Bilastin, jiná antihistaminika pro systémovou aplikaci, extrakty travních pylů (alergenů), extrakty domácí prach a roztočů, extrakty stromových pylů (alergenů), extrakty alergenů květín, jiné extrakty alergenů. Zároveň musí mít pacient někdy v milosti alespoň jedenkrát vykázanou diagnózu J30 (klasifikace MKN-10) na dokladu o vykázané zdravotní péči.

Součet pacientů za kraje nemusí odpovídat hodnotě za celou ČR. Tento rozdíl je dán absencí informace o kraji bydliště pacienta. Hodnota za ČR odpovídá všem pacientům, kteří měli vykázaný léčivý přípravek a vykázanou diagnózu podle výše zmíněných pravidel.

Data o zdravotních službách mimo veřejné zdravotní pojištění (samoplátci, připojištění...) nebo služby nevykazované zdravotní pojišťovně nejsou v datové sadě k dispozici.

1.5 Příklady použití

Uživatel provádí hodnocení četnosti výskytu v rocích, nebo provádí mezikrajské porovnání hodnot.

1.6 Ochrana osobních údajů

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

1.7 Klíčová slova

NRHZS, Národní registr hrazených zdravotnických služeb, alergická rýma, vazomotorická rýma, dispenzarizace, nemoci dýchací soustavy

1.8 Klasifikace dle EuroVoc

zdravotní statistika, onemocnění cest dýchacích

2 Technická charakteristika

- Periodicita aktualizace: 1x ročně za uzavřený kalendářní rok
- Formát datové sady: csv
- Počet záznamů: 225
- Počet popisných atributů: 3
- Velikost: 0,004 MB

3 Zdroj dat

Zdrojem informací pro datový souhrn je databáze Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS), která je ve správě ÚZIS ČR dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §77a.

4 Agregace a transformace dat

Datová sada obsahuje agregovaná data podle roku vykázané péče a územní jednotky.

5 Atributy datové sady

1. Rok péče

- Název parametru: rok
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: kalendářní rok péče
- Možné hodnoty: v rozsahu od roku 2010 až do posledního uzavřeného kalendářního roku

2. Územní jednotka

- Název parametru: kraj_kod
- Datový typ: string
- Popis parametru: alfanumerický kód definující Českou republiku a kraje dle [číselníku ČSÚ](#)
- Možné hodnoty: číselník CZ-NUTS, pro celou Českou republiku použit kód CZ0

3. Počet dispenzarizovaných pacientů

- Název parametru: pocet
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: počet dispenzarizovaných pacientů
- Možné hodnoty: počet dispenzarizovaných pacientů podle dané stratifikace